

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА
Београд, Влајковићева 3
Број: 7-00-53/2020-04
Датум: 11. септембар 2020. године

САВЕТ ЗА ШТАМПУ

Датум 21 SEP 2020

Број 129/2020

САВЕТ ЗА ШТАМПУ

Комисији за жалбе

11000 БЕОГРАД

Краљице Наталије 28

Министарство културе и информисања, на основу члана 19. Статута удружења „Савет за штампу” и члана 2. Пословника о раду Комисије за жалбе, подноси

ЖАЛБУ

Због текста објављеног 8. септембра 2020. године, на првој, четвртој и петој страници дневних новина „Куир: најутицајније дневне новине Балкана”, под насловом: „ОЈАДИО БУЏЕТ – ВУКОСАВЉЕВИЋ УСРЕД ПАНДЕМИЈЕ СПИСКАО 37 МИЛИОНА НА СКУПОВЕ И СЕМИНАРЕ” (на четвртој и петој страници), у коме су изнете неистините тврдње поводом додељивања уговора, у поступку јавне набавке, најповољнијем понуђачу за услуге организовања конференција, стручних скупова и семинара, којим су грубо прекршене одреде Кодекса новинара Србије, и то:

- одредбе тачке 1. Одељка I (Истинитост извештавања);
- одредбе тачке 3. Одељка IV (Одговорност новинара)
- одредбе тачке 2. и 3. Одељка V (Новинарска пажња).

Образложење

Министарство културе и информисања указује да су приликом објављивања спорног текста прекршене одредбе тачке 1. Одељка I (Истинитост извештавања) Кодекса новинара Србије према којима је обавеза новинара да тачно, објективно, потпуно и благовремено извести о догађајима од интереса за јавност, поштујући право јавности са сазна истину и држећи се основних стандарда новинарске професије, као и да је право медија да имају различите уређивачке концепте, али је обавеза новинара и уредника да праве јасну разлику између чињеница које преносе, коментара, претпоставки и нагађања. У конкретном случају, новинар је објављивањем наслова и

текста у коме је оптужио министра културе и информисања Владана Вукосављевића да је „ојадно” буџет и „списао 37 милиона динара на скупове и семинаре” грађане Републике Србије, своје читаоце, довео у заблуду да су средства већ потрошена и да је тиме ненаменски располагао средствима из буџета Републике Србије, у чијем формирању учествују сви грађани испуњењем својих законских обавеза. Новинар је у тексту користио једну јако занимљиву формулацију: „Усред пандемије корона вируса он је доделио **једној приватној фирми....**”. Из ове реченице читалац може стећи утисак да је постојала могућност избора између приватне и државне фирме и да је предност добила приватна фирма што може, у контексту целокупног текста, указати да је уговор закључен у сврху стицања противправне имовинске користи. Не постоји привредно друштво чији је оснивач држава, а које се бави пружањем услуга које су биле предмет јавне набавке те су из тог разлога читаоци могли донети погрешан закључак и на основу њега формирати сопствено мишљење које нема утемељење са фактичким стањем.

Очигледно је да је прекршена и **одредба тачке 3. Одељка IV (Одговорност новинара)** Кодекса према којој је новинар обавезан да поштује правило претпоставке невиности, и да не сме никога прогласити кривим до изрицања судске пресуде. У наслову текста се користе речи „ојадити” и „списати” које у складу са Речником српског језика, у издању Матице Српске, имају значење „улудо потрошити, страћити, проћердати”, односно „осиромашити, упропастити”. Иако новинар није изнео експлицитне оптужбе на рачун министра Владана Вукосављевића, употребом ових речи свесно је направљена алузија на основу које се може наведено понашање окарактерисати као извршење кривичног дела злоупотребе службеног положаја, које је предвиђено чланом 359. Кривичног законика, а којим је предвиђено да ће се казном затвора казнити службено лице које искоришћавањем свог службеног положаја или овлашћења, прекорачењем границе свог службеног овлашћења или невршењем своје службене дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу какву корист, другом нанесе какву штету или теже повреди права другог.

Напомињемо да је прекршена и **одредба тачке 2. и 3. Одељка V (Новинарска пажња)** Кодекса према којој новинар не сме слепо да верује извору информација, односно да је прећуткивање чињеница које могу битно да утичу на став јавности о неком догађају једнако њиховом намерном искривљавању или изношењу лажи.

Новинар је у оквиру текста приказао копију Одлуке о додели уговора у поступку јавне набавке, која је доступна на интернет адреси <http://www.kultura.gov.rs/docs/dokumenti/javne-nabavke/o-05-2020-%E2%80%93odluka-o-dodeli-ugovora.pdf> из које се недвосмислено може утврдити да је у прихваћеној понуди наведено да је рок плаћања за извршене услуге 45 дана од службеног пријема исправно достављеног рачуна. Опште позната чињеница је да се рачун издаје тек након извршене услуге. Неспомињање наведене чињенице је свесно прећуткивање чињеница, које су јавно доступне свим грађанима Републике Србије, и које могу да утичу на формирање мишљења оних који нису били у могућности да се детаљно упознају са предметном набавком. На основу ове, неспорне чињенице, не може се извести закључак да су средства утрошена унапред за целокупни временски период за који су намењена. Уколико се новинар позива на извор информација и прикаже га у прилогу свог медијског садржаја, површна анализа изнетих доказа не може бити оправдање за изношење сумњи да је поступљено противно законским одредбама. Напомињемо да је у визи Одлуке наведено да се она доноси на основу Закона о државној управи, Закона о јавним набавкама и Извештаја о стручној оцени понуда у поступку јавне набавке услуга организовања конференција, стручних скупова и семинара за потребе Министарства културе и информисања. Наиме, Законом о јавним набавкама прописано је да се њиме уређују правила поступка јавних набавки које спроводе наручиоци или други субјекти у случајевима одређеним овим законом, ради закључивања уговора о јавној набавци добара, услуга или радова оквирног споразума, као и спровођења

конкурса за дизајн. Чланом 27. наведеног закона прописано је да се одредбе овог закона не примењују, између осталог, на набавку добара, услуга и спровођења конкурса за дизајн, чија је процењена вредност мања од 1.000.000 динара и набавку радова чија је процењена вредност мања од 3.000.000 динара. У складу са наведеним, неспорна је обавеза да је за потребе услуга чија је процењена вредност већа од 1.000.000 динара, неопходно спровести поступак јавне набавке. Поставља се логично питање: да ли је испуњавање законске обавезе самовољан чин и злоупотреба службених овлашћења? Да ли службено лице своју обавезу испуњава само у временском периоду на који је постављено или мора водити рачуна о континуитету обављања послова органа којим руководи? Све су ово питања на које је новинар морао потражити одговоре пре него што је неко понашање могао означити као злоупотребу службеног овлашћења!

Из свега наведеног, стиче се утисак да је новинар са недовољном пажњом пришао креирању медијског садржаја који јесте од важности за све грађане ове земље али само уз услов да су сви закључци изведени на основу ваљаних премиса и са недвосмисленом аргументацијом. Такође, напомињемо да смо изненађени олако изреченим мишљењима јавних личности које су, до овог тренутка, имале кредибилитет у јавности када су у питању јавне набавке и начин планирања и трошења буџетских средстава.

Министарство културе и информисања предлаже да Комисија за жалбе Савета за штампу изрекне јавну опомену новинару, уреднику и одговорним лицима у дневним новинама Курир, због кршења одредби Кодекса новинара Србије.

У прилогу вам достављамо:

- оригинално издање дневних новина „Курир: најутицајније дневне новине Балкана” од 8. септембра 2020. године,
- копију одговора који је упућен новинарки Ивани Жугић и
- Одлуку о додели уговора у поступку јавне набавке.

МИНИСТАР

Владан Вукосављевић

